



Številka: 070-5/2024-3150/44

Ljubljana, 16. 1. 2025

EVA

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Informacija o seznamu organov, ki v Republiki Sloveniji nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Unije o varstvu temeljnih pravic, vključno s pravico do nediskriminacije – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z Informacijo o seznamu organov iz 77. člena Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2024/1689/EU), ki v Republiki Sloveniji nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Evropske Unije o varstvu temeljnih pravic, vključno s pravico do nediskriminacije, ki so v zvezi z uporabo visokotveganih sistemov umetne inteligence iz Priloge III Uredbe 2024/1689/EU pooblaščen, da zahtevajo vso dokumentacijo, ustvarjeno ali hranjeno na podlagi Uredbe 2024/1689/EU.

2. Vlada Republike Slovenije nalaga Ministrstvu za digitalno preobrazbo, da seznam organov iz prejšnje točke objavi na svojih spletnih straneh.

3. Vlada Republike Slovenije nalaga Ministrstvu za digitalno preobrazbo, da o seznamu organov obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

– predlog sklepa

<p>Sklep prejmejo:</p> <p>Ministrstvo za digitalno preobrazbo, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Ministrstvo za naravne vire in prostor, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za finance, Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Zagovornik načela enakosti, Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Urad Vlade RS za komuniciranje, Generalni sekretariat Vlade RS.</p>		
<p>2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:</p>		
/		
<p>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> – mag. Ksenija Klampfer, ministrica za digitalno preobrazbo, – dr. Aida Kamišalić Latifić, državna sekretarka, Ministrstvo za digitalno preobrazbo Republike Slovenije, – Mojca Štruc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za digitalno družbo, – Tina Bizjak Ahačič, sekretarka, vodja Službe za pravne in zakonodajne zadeve, – mag. Darja Petric Štrbenk, sekretarka, Služba za pravne in zakonodajne zadeve. 		
<p>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</p>		
Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.		
<p>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /</p>		
<p>5. Kratek povzetek gradiva:</p> <p>V skladu z drugim odstavkom 77. člena Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (v nadaljnjem besedilu: Akt o umetni inteligenci) morajo države članice do 2. 11. 2024 določiti javne organe ali telesa, ki nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Unije o varstvu temeljnih pravic, vključno s pravico do nediskriminacije, ki so v zvezi z uporabo visokotveganih sistemov umetne inteligence (UI) iz Priloge III Akta o umetni inteligenci pooblaščen, da zahtevajo vso dokumentacijo, ustvarjeno ali hranjeno na podlagi Akta o umetni inteligenci, in da v dostopnem jeziku ali obliki dostopajo do nje, kadar je dostop do navedene dokumentacije potreben za učinkovito izvrševanje njihovih pooblastil v mejah njihove jurisdikcije. Vsaka država članica mora skladno s citiranim odstavkom seznam teh organov ali teles objaviti ter o seznamu obvestiti Komisijo ali druge države članice ter navedeni seznam redno posodablјati. Z gradivom se tako seznanja Vlado Republike Slovenije s seznamom organov, ki v Sloveniji nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Evropske unije o varstvu temeljnih pravic, vključno s pravico do nediskriminacije. Vlada pooblašča Ministrstvo za digitalno preobrazbo, da seznam organov objavi na svojih spletnih straneh in o njem obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije.</p>		
<p>6. Presoja posledic za:</p>		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE

b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> 1. nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja 2. razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna 3. razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
1. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu /				
2. Finančne posledice za državni proračun /				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: / (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: 1. pristojnosti občin, 2. delovanje občin, 1. financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: 1. Skupnosti občin Slovenije SOS: NE 2. Združenju občin Slovenije ZOS: NE 3. Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. Združenja občin niso poslala pripomb na predlog gradiva.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Mag. Ksenija Klampfer MINISTRICA	

Priloga:

- Informacija o seznamu organov, ki v Republiki Sloveniji nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Unije o varstvu temeljnih pravic, vključno s pravico do nediskriminacije

Informacija o seznamu organov, ki v Republiki Sloveniji nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Unije o varstvu temeljnih pravic, vključno s pravico do nediskriminacije

Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2024/1689/EU) je bila v Uradnem listu EU objavljena dne 12. 7. 2024 in je začela veljati 1. 8. 2024.

V skladu z drugim odstavkom 77. člena Uredbe 2024/1689/EU mora Republika Slovenija določiti javne organe ali telesa, ki nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Unije o varstvu temeljnih pravic, vključno s pravico do nediskriminacije, ki so v zvezi z uporabo visokotveganih sistemov umetne inteligence (UI) iz Priloge III Uredbe 2024/1689/EU pooblaščen, da zahtevajo vso dokumentacijo, ustvarjeno ali hranjeno na podlagi Akta o umetni inteligenci, in da v dostopnem jeziku ali obliki dostopajo do nje, kadar je dostop do navedene dokumentacije potreben za učinkovito izvrševanje njihovih pooblastil v mejah njihove jurisdikcije. Vsaka država članica mora skladno s citiranim odstavkom seznam teh organov ali teles objaviti ter o seznamu obvestiti Komisijo in druge države članice ter seznam redno posodabljati. Drugi odstavek 77. člena Uredbe 2024/1689/EU v zvezi s tem določa rok 2. 11. 2024. V zvezi s sklicem na Prilogo III Uredbe 2024/1689/EU v prvem odstavku 77. člena Uredbe 2024/1689/EU, je treba še pojasniti, da so visokotvegani sistemi UI iz Priloge III sistemi UI na naslednjih področjih: (1) biometrika, kolikor je njena uporaba dovoljena na podlagi ustreznega prava Unije ali nacionalnega prava, (2) kritična infrastruktura, (3) izobraževanje ali poklicno usposabljanje, (4) zaposlovanje, upravljanje delavcev in dostop do samozaposlitve, (5) uživanje bistvenih zasebnih ali javnih storitev in ugodnosti ter dostop do njih, (6) preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, kolikor je njihova uporaba dovoljena na podlagi zadevnega prava Unije ali nacionalnega prava, (7) migracije, azil in upravljanje nadzora meje, kolikor je njihova uporaba dovoljena na podlagi zadevnega prava Unije ali nacionalnega prava, (8) pravosodje in demokratični procesi.

Uredba 2024/1689/EU sicer ne posega v pristojnosti, naloge, pooblastila in neodvisnost ustreznih nacionalnih javnih organov ali teles, ki nadzorujejo uporabo prava Unije o varstvu temeljnih pravic, tudi ne organov za enakost in organov za varstvo podatkov. Uredba 2024/1689/EU nacionalne javne organe ali telesa, ki nadzorujejo uporabo prava Unije o varstvu temeljnih pravic, zgolj pooblašča da imajo tudi dostop do kakršne koli dokumentacije, pripravljene na podlagi Uredbe 2024/1689/EU (kolikor je to potrebno za izvajanje njihovih pristojnosti).

Namen 77. člena Uredbe 2024/1689/EU je v obravnavanju primerov, ko se zloraba ali nepravilno delovanje visokotveganih sistemov UI iz Priloge III odraža v kršitvi temeljnih pravic. Posledično imajo v skladu s citirano določbo nacionalni javni organi ali telesa, ki so odgovorni za izvrševanje ali nadzor prava Unije, namenjenega varstvu temeljnih pravic, kot sta npr. pravica do varstva osebnih podatkov ali pravica do nediskriminacije, v zvezi z uporabo visokotveganih sistemov UI iz Priloge III, dostop do dokumentacije, ustvarjene ali hranjene na podlagi Uredbe 2024/1689/EU, če je to potrebno za učinkovito opravljanje njihovih nalog ter nadzor ali izvrševanje obveznosti.

Na podlagi navedenega in ob upoštevanju razlagalnega dokumenta Komisije z dne 23. 9. 2024 (ang. »*Interpretative note to support compliance with Article 77(2) AI Act*«), v katerem Komisija kot ustrezne v zvezi s tem primeroma našteva organe za varstvo podatkov, organe za varstvo potrošnikov, organe za enakost, institucije varuha človekovih pravic, organe za zaščito otrok, organe za delovno pravo, nadzorne organi za medije, organe, pristojni za zagotavljanje volilne integritete ter nacionalne inštitute za človekove pravice, če so pooblaščen, da nadzor nad izvajanjem zakonodaje o človekovih pravicah

in izvajanje preiskav, ter po preveritvi, kateri organi v Sloveniji nadzorujejo ali uveljavljajo spoštovanje obveznosti na podlagi prava Unije o varstvu temeljnih pravic, smo na seznam uvrstili naslednje organe:

- Informacijskega pooblaščenca,
- Tržni inšpektorat Republike Slovenije,
- Zagovornika načela enakosti,
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
- Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo,
- Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije,
- Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije,
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo,
- Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor,
- Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve.

MDP je pri pripravi seznama izhajal tudi iz izrecnega napotila Komisije, da so za uvrstitev na navedeni seznam zgolj tisti organi oziroma telesa, ki so javni, in ki so neposredno pooblaščen za nadzor ali izvrševanje prava Unije, ki varuje temeljne pravice, kar pomeni, da mora pooblastilo za nadzor ali izvrševanje prava Unije izhajati iz zakonodaje Unije. Nadzor in izvrševanja prava Unije pa pomeni, da je pooblaščen za izvajanje preiskav (npr. podaj zahtev za podajo informacij) in za sprejemanje izvršilnih ukrepov: izrekanje sankcij ali odrejanje posebnih ukrepov za zagotovitev skladnosti z zakonom. Komisija je tudi izrecno navedla, da v okvir določbe 77. člena Uredbe 2024/1689/EU ne sodijo nacionalna sodišča.

MDP bo seznam organov v skladu s 77. členom Uredbe 2024/1689/EU objavil na svojih spletnih straneh in s seznamom seznanil Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije.